

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв
Кафедра методики музичного виховання та диригування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**КУРСОВА РОБОТА
З МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА**

Освітня програма: Середня освіта (Музичне мистецтво)
за першим (бакалаврським) рівнем
Спеціальність: 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)
Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «31» серпня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та завдання написання курсової роботи
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Основні вимоги до написання курсової роботи
7. Система оцінювання курсової роботи
8. Політика доброчесності
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Курсова робота з методики викладання музичного мистецтва
Викладачі	Колубаєв О. Л., Дутчак В.Г.
Контактний телефон викладача	0505759000
E-mail викладача	kolubayev@icloud.com
Формат дисципліни	Письмова навчально-наукова робота з елементами дослідження
Обсяг дисципліни	загальна кількість годин: 90; 3 кредити ЄКТС.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Понеділок о 09.00 год., ауд. 307.
2. Анотація до курсу	
<p>Курсова робота з методики викладання музичного мистецтва – це самостійна науково-дослідницька праця, що має на меті забезпечити студента знаннями з основних розділів методики музичного виховання та сучасних освітніх технологій, відповідно до освітньо-професійної програми підготовки за першим (бакалаврським) рівнем спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).</p> <p>Курсова робота - це підсумок теоретичної та практичної підготовки в межах нормативної й варіативної складових освітньої програми підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Курсова робота спрямована на розвиток здатності студентів самостійно набувати і удосконалювати знання та вміння через пошук, читання і аналіз наукової літератури.</p> <p>Курсову роботу з методики викладання музичного мистецтва виконують державною мовою у вигляді спеціально підготовленої наукової праці на правах рукопису у м'якій палітурці. Захист здійснюється на підставі оцінки рівня загально-професійних і спеціалізовано-професійних компетентностей випускників, передбачених відповідним рівнем національної рамки кваліфікацій і Освітньо-професійною програмою підготовки фахівців за спеціальністю. Для проведення атестації випускників створюється комісія кафедри</p> <p>Зміст написання курсової роботи полягає в ознайомленні майбутніх фахівців із науково-теоретичними основами методики музичного виховання та сучасних освітніх технологій, їх науковим апаратом; практичного застосування системи знань, удосконалення вмінь, набутих у курсах «Педагогіка» та «Музична педагогіка» «Сучасні освітні технології та методика викладання музичного мистецтва»; прищепленні навичок самостійної роботи з фаховою літературою, орієнтації в ній, а також самостійне опанування різноманітною тематикою з фаху, навчально-педагогічним репертуаром із фахових дисциплін; формуванню ціннісних орієнтацій у сфері музичного виховання; вихованні вміння самостійно мислити, критично аналізувати літературу про педагогічний досвід учителів музичного мистецтва чи їхню практичну професійну діяльність та спрямованість.</p>	
3. Мета та завдання написання курсової роботи	
<p>Курсову роботу виконують на основі поглибленого вивчення спеціальної літератури (вітчизняної та зарубіжної), прогресивного досвіду з обраної проблеми, а також результатів власних досліджень визначеного об'єкта з метою вирішення встановлених прикладних завдань у сфері майбутньої професійної діяльності. Курсова робота повинна містити результати теоретичних і прикладних досліджень, носити творчий характер.</p>	

Метою підготовки курсової роботи є формування вмінь та навичок студента самостійно виконати наукове дослідження з обраної проблеми, продемонструвати набуті під час навчання професійні компетенції. Робота має засвідчити рівень фахової підготовки її автора до професійної діяльності, а саме: вміння узагальнювати та аналізувати наукові джерела і фактичні дані; ступінь оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками з фахових дисциплін, уміння творчо використовувати інноваційні методики дослідження, напрацьовані у галузі мистецької освіти та педагогіки

4. Компетентності

Написання курсової роботи тісно пов'язане з інтегральною компетентністю, що передбачає здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної освіти в процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з музично-теоретичних дисциплін, історії музичної педагогіки та психології, та характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в дошкільному, основному (базовому) середньому та початковому спеціалізованому музичному закладах.

Загальними компетентностями (ЗК):

- здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність до критичного мислення;
- вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- здатність проявляти ініціативу та генерувати нові ідеї (креативність);
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Фаховими компетентностями спеціальності (ФК):

- здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі середньої освіти у процесі навчання основ музичного мистецтва, художньої культури, теорії і практики художньо-творчого розвитку учнів, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в базових закладах освіти;
- здатність стисло викладати власні судження та відтворювати їх аргументовано і грамотно у письмовій формі; здатність самостійно опрацьовувати науково-методичну та музикознавчу літературу та застосовувати їх у власній практичній діяльності;
- володіння основними психолого-педагогічними комунікативними аспектами, що сприяють продуктивній творчій діяльності дитячого колективу;
- здатність до оволодіння новими знаннями в галузі мистецької освіти, вміння застосовувати сучасні педагогічні технології в навчальному процесі; демонструвати глибокі та системні знання у галузі музичного мистецтва, до розуміння принципів методів та форм проведення занять з музичних дисциплін, керівництва художньо-естетичним розвитком учнів.

5. Результати навчання

У процесі написання курсової роботи студенти досягають результатів навчання:

- знання основних положень щодо написання наукової роботи; характеристики принципів наукового дослідження; основних засад експерименту, наукового спостереження, анкетування, опитування, тестування тощо; літературних та графічних вимог щодо написання наукової роботи; вміння кваліфіковано пояснити роль і завдання у проведенні наукової роботи, використовуючи знання з гуманітарних дисциплін;
- здійснення наукового аналізу різних педагогічних концепцій та технологій

музичної освіти, інтерпретація та структурування їх з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювання узагальнення та вибудова висновків на основі самостійно опрацьованих даних;

- самостійний аналіз освітнього процесу, дидактичної та методологічної проблематики;
- здійснення наукового аналізу навчально-методичного матеріалу, інтерпретація та структурування його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів;
- створення, аналіз й редагування текстів різних стилів та жанрів;
- вибір оптимальних дослідницьких підходів й методів для аналізу конкретного напрямку методики музичного виховання та сучасних освітніх технологій;
- знання специфіки хорового колективу: вікових особливостей і вокально-технічних можливостей різних хорових складів; елементів вокально-хорової техніки, сутності, структуру й особливості вокально-хорової роботи та керування хоровим колективом необхідному для володіння ними в обраній професії;
- вміння аналізувати вокальні твори, що вивчаються, з музично-теоретичної та вокально-художньої сторін; знання основи вокальної педагогіки й методики виховання голосу; вміння використовувати динамічні та агогічні відтінки у вокальному звуці, мати навички співу в ансамблі (дует, тріо і т.д.); практично застосовувати навик правильного вокального дихання, інші вокально-технічні навички.

6. Основні вимоги до написання курсової роботи

Ознаки курсу

Загальна кількість годин: 90.

3 кредити ЄКТС.

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VI	014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)	Бакалавр, третій рік навчання	Нормативний

Структура та правила оформлення курсової роботи

Загальну характеристику курсової роботи подають у такій послідовності.

Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу нормативно-правової бази, порівняння з відомим вирішенням проблеми, визначення суперечностей, які необхідно розв'язати, обґрунтовують актуальність і доцільність роботи.

Мета та завдання роботи повинні бути чітко сформульованими та відображати тематику дослідження. Структура курсової роботи, логіка, системність, можливість досягнення мети дослідження та формулювання обґрунтованих висновків залежать від поставлених завдань. Варто дотримуватись логічної послідовності при формулюванні завдань.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що створює проблемну ситуацію й обрано для вивчення.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове.

Методи дослідження. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої у роботі мети.

Оформлення курсової роботи має відповідати загальним вимогам до наукових робіт. Текст роботи набирають на комп'ютері через 1,5 міжрядкові інтервали (29-30 рядків на сторінці), друкують за допомогою принтера на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм), шрифт текстового редактора – Word Times New Roman, розмір 14 мм. Поля: зліва – не менше 25 мм, справа – не менше 15 мм, зверху і знизу – не менше 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, щільність тексту однаковою.

Обсяг і форма написання курсової роботи має містити, як правило, 25–30 сторінок основного тексту роботи, кількість використаних джерел – не менше 25.

Курсову роботу умовно поділяють на: 1 – вступну частину, 2 – основну частину, 3 – список використаних джерел, 4 – додатки.

Вступна частина повинна мати такі структурні елементи: титульний лист, зміст, перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів.

Основна частина містить такі структурні одиниці: вступ, текст курсової роботи, висновки, рекомендації, перелік посилань.

Додатки розміщують після основної частини курсової роботи.

Структурні елементи «титульний лист», «зміст», «вступ», «основний текст», «висновки», «перелік посилань» є обов'язковими. Кожну структурну частину роботи починають із нової сторінки. Заголовки структурних елементів роботи (ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ) друкують великими літерами симетрично до тексту по центру сторінки (без крапки), шрифт напівжирний. Нумерація сторінок має бути наскрізною (включаючи ілюстрації) і проставлятися у правому верхньому куті аркуша без крапки. Першою сторінкою є титульний аркуш, який входить до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставиться. Нумерація сторінок проставляється, починаючи з другої сторінки тексту. Оформлення посилань на інформаційні джерела. Під час роботи з різними джерелами науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, оскільки найменше скорочення може спотворити зміст, викладений автором. Посилання в тексті наводять у квадратних дужках із зазначенням джерела та сторінки, а саме: [32, с. 85]. Перша цифра у квадратних дужках відповідає номеру джерела у списку використаних джерел, друга – номеру сторінки. Наприкінці курсової роботи наводиться список використаних джерел.

Процес написання роботи

Етап	Формат	Термін виконання
Підготовчий етап. Визначення напрямку дослідження курсової роботи.	Консультації. Самостійна робота.	2 тиждень
Вибір, затвердження теми курсової роботи, отримання завдання на її виконання на кафедрі. Складання плану курсової роботи.	Консультації. Самостійна робота.	4 тиждень
Пошук та опрацювання першоджерел і наукової літератури з теми роботи. Написання курсової роботи.	Консультації. Самостійна робота.	10 тиждень
Завершення написання курсової роботи. Перевірка.	Самостійна робота.	12 тиждень
Підготовка до захисту курсової роботи. Захист. Оцінювання.	Самостійна робота.	14 тиждень

7. Система оцінювання курсової роботи

Загальна система оцінювання курсу	При визначенні підсумкової оцінки курсової роботи комісія враховує змістовні аспекти роботи та якість захисту роботи. При оцінюванні курсової роботи беруть до уваги:
-----------------------------------	---

- вміння автора стисло, чітко й послідовно викласти сутність та результати дослідження;
- обґрунтованість мети роботи, логічність поставлених завдань і шляхи їх вирішення;
- відповідність розробки, аналізу, рішення проблеми кваліфікаційному рівню бакалавра;
- змістовність і цілісність структури курсової роботи;
- оригінальність, правильна визначеність об'єкта і предмети дослідження;
- використання сучасних методів обробки й аналізу інформації;
- наявність всіх необхідних структурних елементів у роботі та їх логічна послідовність;
- відповідність курсової роботи встановленим вимогам;
- загальне оформлення курсової роботи.

Загальні критерії оцінювання:

«відмінно» – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, вміння приймати необхідні рішення в нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, аналізує причинно-наслідкові зв'язки;

«добре» – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності;

«задовільно» – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки;

«незадовільно» – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.

Оцінювання результатів захисту випускних курсових робіт здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою оцінювання знань. При визначенні оцінки роботи береться до уваги рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки студентів. Оцінки захисту курсової роботи виставляє кожен член комісії. Рішення комісії про оцінку знань, виявлених при захисті курсових робіт, приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь в її засіданні. За однакової кількості голосів голос голови комісії є вирішальним. Якщо захист курсової роботи не відповідає вимогам рівня атестації, комісія ухвалює рішення про те, що студент не пройшов атестацію і в протоколі засідання комісії йому виставляється оцінка «незадовільно» (менше 50 балів). У випадку, якщо студент не з'явився на засідання комісії із захисту курсової роботи, у протоколі зазначається, що він є неатестованим у зв'язку з неявкою на засідання.

У випадках, коли захист курсової роботи визнається незадовільним, комісія встановлює, чи може студент подати на повторний захист ту

	<p>саму роботу з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену відповідною кафедрою, у наступному навчальному році</p> <p>Результати захисту курсових робіт оцінюються з використанням Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS) (за шкалою «А», «В», «С», «D», «E», «FX», «F»); національної системи («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»); системи ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (100-бальна шкала).</p>
<p>Теми курсових робіт</p>	<p>Орієнтовний перелік тем курсових робіт.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Метод художньо-педагогічної драматургії – основа уроку музичного мистецтва у ЗЗСО. 2. Виховання патріотизму у молодших школярів у позаурочній виховній роботі з музичного мистецтва. 3. Виховання патріотизму учнів 5-7 класів у позаурочній виховній роботі з музичного мистецтва. 4. Патріотичне виховання молодших школярів на матеріалі творчості українських композиторів (М. Лисенко, К. Стеценко, Я. Степовий, М. Леонтович). 5. Патріотичне виховання учнів 5-7 класів на матеріалі творчості українських композиторів (М. Лисенко, С. Гулак-Артемівський, Є. Станкович, М. Скорик). 6. Позакласна робота з музичного мистецтва в загальноосвітніх школах як засіб виховання національної самосвідомості учнів 5-7 класів. 7. Музично-дидактичні ігри на уроках музичного мистецтва в початковій школі. 8. Музично-дидактичні ігри на уроках музичного мистецтва в основній школі. 9. Хоровий спів на уроках музичного мистецтва та у позакласній виховній роботі у ЗЗСО. 10. Роль дидактичних казок на уроках музичного мистецтва в початковій школі. 11. Розвиток відчуття ритму на уроках музичного мистецтва у ЗЗСО. 12. Музично-ритмічне виховання на уроках музичного мистецтва у ЗЗСО. 13. Вокально-хорове виконання як основа музичного виховання у ЗЗСО. 14. Розвиток музичного слуху на уроках музичного мистецтва у ЗЗСО. 15. Гра на дитячих музичних інструментах (ДМІ) в початкових класах. 16. Музично-ігрова і танцювальна творчість молодших школярів, шляхи її розвитку. 17. Народні ігри та руханки і їх значення в музичному розвитку дітей. 18. Методи музичного виховання в історичній ретроспективі. 19. Діагностика розвитку музичних здібностей школярів. 20. Методика проведення слухання музики в 1-4 класах. 21. Методика проведення слухання музики в 5-7 класах. 22. Методика розучування пісні в 1-4 класах.

23. Методика розучування пісні в 5-7 класах.
24. Розвиток музичних здібностей на уроках музичного мистецтва в ЗЗСО.
25. Урок музичного мистецтва як основна форма організації навчально-виховного процесу у ЗЗСО.
26. Активізація пізнавальної діяльності молодших школярів на уроках музичного мистецтва в ЗЗСО.
27. Виховна роль національного пісенного фольклору на уроках музичного мистецтва в початковій школі.
28. Формування творчого мислення молодших школярів на уроках музичного мистецтва засобами музичної казки.
29. Використання казок В. О. Сухомлинського на уроках музичного мистецтва в ЗЗСО.
30. Інсценізація як засіб розвитку творчих здібностей молодших школярів на уроках музичного мистецтва в ЗЗСО.
31. Музичне виховання молодших школярів на уроках музичного мистецтва засобами інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ).
32. Система музично-ритмічного виховання Еміля Жак-Далькроза та її використання у сучасному освітньому просторі.
33. Педагогічна концепція і методична система музичного виховання Карла Орфа та її використання у сучасному освітньому просторі.
34. Музично-виховна система Золтана Кодая та її використання у сучасному освітньому просторі.
35. Педагогічна концепція і методична система музичного виховання Д. Б. Кабалевського та її використання у сучасному освітньому просторі школи.
36. Педагогічні ідеї М. Леонтовича у контексті розвитку європейської музичної педагогіки.
37. Педагогічні ідеї та методика музичного виховання К. Стеценка.
38. Педагогічні ідеї та методика музичної освіти дітей В. Верховинця.
39. Європейські системи музичного виховання ХХ століття (К. Орф, Е. Жак-Далькроз, З. Кодай, Б. Тривков, Д. Кабалевський).
40. Національно-патріотичне виховання учнів початкової школи засобами музичного мистецтва.
41. Національно-патріотичне виховання учнів основної школи засобами музичного мистецтва.
42. Формування національної свідомості учнів засобами музичного мистецтва.
43. Національно-патріотичне виховання учнів на уроках музичного мистецтва засобами ігрових технологій.
44. Взаємозв'язок видів музичної діяльності на уроці музичного мистецтва.
45. Роль вчителя музичного мистецтва у формуванні національної свідомості учнів.
46. Роль українського музичного фольклору в національно-патріотичному вихованні молодших школярів.

	<p>47. Військово-патріотичне виховання учнів основної школи на уроках музичного мистецтва.</p> <p>48. Виховання національної гідності у учнів початкової школи засобами українського народного музичного мистецтва.</p> <p>49. Виховання національної гідності у учнів основної школи засобами українського народного музичного мистецтва.</p> <p>50. Виховання національної самосвідомості у учнів основної школи на уроках музичного мистецтва.</p> <p>51. Вивчення творчості Мирослава Скорика (Платона Майбороди, П. І. Чайковського, тощо) на уроці музичного мистецтва.</p>
--	---

8. Політика доброчесності

Курсова робота студента повинна бути виконана із застосуванням загальних засад та правил наукової етики та академічної доброчесності. У процесі написання курсової роботи студент зобов'язаний:

- з повагою ставитися до авторських прав інших осіб, дослідження яких він використовує при виконанні курсової роботи;
- коректно застосовувати інформацію з інших джерел, здійснюючи належне цитування;
- не допускати проявів академічної недоброчесності, серед яких академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація тощо.

Робота, у якій виявлено ознаки академічного плагіату або іншого виду порушення академічної доброчесності, не допускається до захисту та повертається студенту на доопрацювання.

Види академічної відповідальності (зокрема, додаткові та/або деталізовані) учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності визначаються спеціальними законами та/або внутрішніми положеннями закладу освіти, що мають бути затверджені (погоджені) основним колегіальним органом управління закладу освіти та погоджені з відповідними органами самоврядування здобувачів освіти в частині їхньої відповідальності (п. 3. 3. Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»).

Академічним плагіатом вважається оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результат власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Для уникнення академічного плагіату при написанні курсової роботи студент повинен обов'язково посилатися на авторів і джерела, з яких запозичив матеріали або окремі дані.

Якщо у роботі використано запозичений матеріал без посилання на автора та джерело, то робота за рішенням кафедри не допускається до захисту.

Повторний захист курсової роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється. Якщо студент не з'явився на засідання комісії з поважної причини, що підтверджується відповідними документами, йому може бути встановлена інша дата захисту під час роботи комісії. Унікальність роботи має перевищувати 75%.

9. Рекомендована література

Базова

1. Аристова Л. Методика музичного навчання та виховання : навч.-метод. посібник. Миколаїв : Гіон, 2018. 404 с.
2. Аристова Л. С. Методика викладання музичного мистецтва в 1 класі : методичний посібник. Миколаїв: ОШПО, 2014. 128 с.
3. Аристова Л. С., Сергієнко В. В. Музичне мистецтво : підруч. для 3 кл. К.: Видавничий дім «Освіта», 2013. 112 с. : іл. /Наказ МОН України від 17.07.2013р. №994

4. Аристова Л. С., Сергієнко В. В. Музичне мистецтво : підруч. для 4 кл. К.: Видавничий дім «Освіта», 2015. 128 с. : іл. /Наказ МОН України від 20.07.2015р. №777
5. Верховинець В.М. Весняночка. 5-е вид. К.: Муз. Україна, 1989.
6. Гумінська О.О. Уроки музики в загальноосвітній школі. Тернопіль: Навчальна книга– Богдан, 2004. 104 с.
7. Калініченко О. В., Аристова Л.С. Мистецтво: підруч. інтегрованого курсу для 1 кл. К.: Видавничий дім «Освіта», 2018. 112 с.
8. Калініченко О. В., Аристова Л.С. Мистецтво: підруч. інтегрованого курсу для 2 кл. К.: Видавничий дім «Освіта», 2019. 112 с.
9. Масол Л. М., Гайдамака О. В., Белкіна Е. В., Калініченко О. В., Руденко І. В. Методика навчання мистецтва у початковій школі: Посібник для вчителів. Х.: Веста: Видавництво «Ранок», 2006. 256 с.
10. Масол Л. Методика навчання мистецтва в основній школі: Методичний посібник для вчителів. К.: Шк. Світ, 2012. 128 с.
11. Масол Л. М. Мистецтво: підручник для 8 кл. загальноосвіт. навч. закладів. Х.: ФОЛЮ, 2016. 240 с. <https://pidruchnyk.com.ua/900-mystectvo-masol-8-klas-2016.html>
12. Масол Л. М. Мистецтво: підручник для 9 кл. загальноосвіт. навч. закладів. К.: Вид. дім «Освіта», 2017. 224 с. <https://pidruchnyk.com.ua/1011-mystectvo-masol-9-klas.html>
13. Масол Л. М. Мистецтво: підручник для 10 (11) кл. загальноосвіт. навч. закладів. К.: Вид. дім «Освіта», 2018. 224 с. https://portfel.info/load/10_klas/mistectvo/masol_2018_rik/513-1-0-25911
14. Печерська Е. П. Уроки музики в початкових класах: Навч. посібник. К.: Либідь, 2001. 272 с.
15. Ростовський О. Я. Методика викладання музики в основній школі: Навч. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. 272 с.
16. Ростовський О. Я. Методика викладання музики в початковій школі: Навч. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. 216 с.
17. Ростовський О. Я. Теорія і методика музичної освіти: Навч.-метод. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 640 с.
18. Хлебникова Л. О. Методика хорового співу у початковій школі: Методичний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2006. 216 с.
19. Черкасов В. Ф. Теорія і методика музичної освіти: Навч. посібник / В. Ф. Черкасов. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. 472 с.
20. Черкасов В. Ф. Вокально-хорова робота й формування співацьких навичок учнів на уроках музичного мистецтва. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2012. Вип. 107_1. С.26–36.

Допоміжна

1. Амлінська Р. Музичні інструменти-іграшки. К.: Муз. Україна, 1986.
2. Букрєєва Г.Б. Цікава музика: Музично-дидактичні ігри. 5 – 8 класи: Навч. посібник для учнів основної школи. Тернопіль: Навчальна книга- Богдан, 2003. 104 с.
3. Гадалова І. М. Методика викладання музики у початкових класах: навч. посібник. К.: ІСДО, 1994. 272 с.
4. Жофчак З.З. Викладання музики у 1 класі на релятивній основі. К.: Муз Україна, 1983.
5. Ковалів В. Методика музичного виховання на релятивній основі. К.: Муз Україна, 1973.
6. Кушка Я. С. Методика музичного виховання дітей. Вид. друге, доопрацьоване. Навч. посібник для вищих навч. закл. культури і мистецтв І–ІІ рівнів акредитації у 2-х частинах. Ч. 1. Вінниця: НОВА КНИГА, 2007. 216 с.

7. Лиманський П.Т., Тягло Є.І. Вокально-хорова робота вчителів музики у дитячому хорі: Навч. посібник. Полтава, 1998.
8. Ростовський О. Я. Взаємодія різних видів мистецтва на уроках музики: Методичні рекомендації. К.: Освіта, 1991. 48 с.
9. Слухання музики в загальноосвітній школі: Метод. рекомендації. Укл. Н. М. Зелінська. К.: ІСДО, 1996.

Інформаційні ресурси

1. Державний стандарт початкової загальної освіти - <http://old.mon.gov.ua/ua/often-requested/state-standards/>
2. Державний стандарт повної загальної середньої освіти - <http://old.mon.gov.ua/ua/often-requested/state-standards/>
3. Типова освітня програма під керівництвом Р. Б. Шияна. URL <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
4. Типова освітня програма розроблена під керівництвом О. Я. Савченко. URL <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
5. Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». URL: <http://pnu.edu.ua/>
6. Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» від 29 грудня 2015 року (зі змінами від 29 листопада 2017 року. URL: <http://pnu.edu.ua/>
7. Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи. /Кер. авт. колективу Хлебнікова Л. М. - <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/pochatkova-shkola.html>
8. Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 5-7 класи. / Кер. авт. колективу Масол Л. М. - <http://mon.gov.ua/content/%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0/music.pdf>
9. Мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи / Кер. авт. колективу Масол Л. М. - <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/pochatkova-shkola.html>
10. Наказ Міністерства освіти і науки України. 12.01.2017. №40. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17>.
11. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012 – 2021 роки. URL : http://www.meduniv.lviv.ua/files/info/nats_strategia.pdf
12. Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». URL : <http://pnu.edu.ua/>
13. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL : <http://www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
14. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 №2145. URL:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>